باسمه تعالی

نام :	اداره کل آموزش و پرورش استان یزد	نوبت امتحانی: اول
نام خانوادگی :	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان خاتم	پایه : دوازدهم
نام پدر:	**دبیرستان نمونه دولتی امام حسین (ع)**	تاریخ امتحان: **۱۴۰۲/۱۰/۰۶**
نام درس: ادبیات فارسی ۳	(مهر آموزشگاه)	مدت امتحان : **۷۰ دقیقه**
		تعداد سوال: ۲۰

نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره به عدد:
تاریخ و امضا:	نمره به حروف:

ردیف	**پیامبر اکرم(ص): « نیکوکاری کامل آن است که در نهان همان را انجام دهی که در آشکارا انجام می دهی»**	بارم
	قلمرو فکری: معنی ابیات و عبارات و درک مطلب (۸ نمره)	
۱	**ابیات و عبارات زیر را به نثر امروزی باز گردانید.** **الف – همه توحید تو گویم که به توحید سزایی (۰/۵)** **ب – سر من از ناله من دور نیست(۰/۵)** **ج – هر چه موجودند از روحانی و جسمانی، طالب کمال‌اند. (۰/۵)** **د – تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند (۰/۷۵)** **هـ - از دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت (۰/۷۵)** **و – عُصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته (۱)**	۴
۲	**پیام بیت زیر را بنویسید.** **جامه‌ای کاو نشود غرق به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است**	۰/۵
۳	**با توجه به بیت زیر، فرخی یزدی کدام دولت و ملّت را محکوم به زوال می‌داند؟** **در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت**	۰/۵
۴	**عبارت زیر به کدام صفات خداوند تاکید دارد؟** **کرم بین و لطف خداوندگار گنه بنده کرده است او شرمسار**	۰/۵
۵	**بیت زیر به چه موضوعی اشاره دارد؟** **گفت نزدیک است والی را سرای آنجا شویم گفت والی از کجا در خانه خمار نیست**	۰/۵
۶	**در بیت زیر منظور از «سوخته جان» چه کسی است؟** **پنهان مکن آتش درون را زین سوخته‌جان شنو یکی پند**	۰/۵
۷	**در بیت زیر کلمات مشخص شده به چه کسانی اشاره دارد؟** **من به هر جمعیتی نالان شدم جفت بدحالان و خوش‌حالان شدم**	۰/۵
۸	**بیت زیر چه چیزی را شرط عاشقی می‌داند؟** **در عشق کسی قدم نهد کِش جان نیست با جان بودن به عشق در سامان نیست**	۰/۵
۹	**«دولت مستعجل» چه مفهومی دارد؟**	۰/۵
	قلمرو زبانی: دستور و معنی لغت و املا (۷ نمره)	
۱۰	**در بیت زیر حذف فعل را بیابید و نوع آن را مشخّص کنید.** **گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت به جانت سوگند**	۰/۵
۱۱	**در مصراع «گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم»، معنای فعل مشخّص‌شده را با معنای امروزی آن مقایسه کنید.**	۰/۵

www-kanoon-ir

۱۲	واژه «همّت» در بیت زیر در چه معنایی به کار رفته است؟ همّتم بدرقه‌ی راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نو سفرم	۰/۲۵
۱۳	در مصراع دوم بیت زیر، دو ترکیب وصفی وجود دارد، آن‌ها را مشخّص کنید. ای مادر سر سپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند	۰/۵
۱۴	در بیت زیر، نوع « را » و نقش واژه مشخّص‌شده را بنویسید. سر من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست	۰/۵
۱۵	جمله‌ی «مردم به او دهقان فداکار می گفتند» چندجزئی است؟ اجزای آن را مشخّص کنید.	۰/۷۵
۱۶	نوع وابسته وابسته را در هر مورد مشخّص کنید و نمودار آن را بکشید. الف – حدیث راه پرخون ب – پنج فرسخ راه	۱
۱۷	معنی لغات مشخّص‌شده را بنویسید. (هر مورد ۰/۲۵) الف – بازش بخواند؛ باز اعراض کند. ب - گفت از بهر غرامت جامه‌ات بیرون کنم ج – بگرای چو اژدهای گرزه د – در نفیرم مرد و زن نالان شدند هـ - ای عزیز، به خدا رسیدن فرض است. و – در غرفه‌های مدارس یا مَدرس‌های مدارس می‌نشستند.	۱/۵
۱۸	در هر متن یک غلط املایی وجود دارد،آن را بیابید و تصحیح کنید. الف – یکی از یاران به طریق انبسات گفت: «از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟» ب – ناله‌ی مرغ اسیر این همه بحر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است ج – در کویر به چشم می‌توان دید که پیامبران همه از اینجا برخواسته‌اند.	۱/۵
	آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات (۵ نمره)	
۱۹	در هر یک از ابیات و عبارات زیر، آرایه‌های که مقابل آن آمده است را مشخص کنید. الف – آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است (تشبیه و تلمیح) ب – هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی‌روزی است روز دیر شد (استعاره) ج – ای عزیز، پروانه قوت از آتش خورد، بی آتش قرار ندارد. (نماد) د – فراش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد. (استعاره و تشبیه)	۱/۵
۲۰	آرایه‌های عبارت و بیت زیر را بنویسید. الف - باران رحمت بی‌حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی‌دریغش همه جا کشیده. ب – دلگرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی‌آش نام نهادند	۱
۲۱	آیا در بیت زیر آرایه اسلوب معادله به کار رفته است؟ توضیح دهید. عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را	۱
۲۲	شعرهای زیر را کامل کنید. الف) ..... هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی ب) گفتی به روزگاران مهری نشسته گفتم	۱
۲۳	هر یک از آثار زیر متعلّق به کدام نویسنده یا شاعر است؟ الف – از پاریز تا پاریس ب – کویر	۰/۵
	شاد و پر امید باشید.	۲۰